
[2024-76-RE](#)

Causa 2024-76-RE

(Bernal c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 512-2024. Recurs d'empara

Aute del 20 de gener del 2025

BOPA núm. 11, del 29 de gener del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de desembre del 2024, per la representació processal del Sr. Patrick Bernal, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 20 de desembre del 2024 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2024-76-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 20 de desembre del 2024;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova;

1. Antecedents processals

1.1. El 21 de març del 2024, la Batllia va processar, mitjançant aute, el Sr. Patrick Bernal per la seva participació en concepte d'autor responsable d'un presumpte delictes major d'agressió sexual constitutiva de violació. En aquella decisió es va acordar la seva presó provisional en apreciar-se la concurrència del risc de sostracció de l'acció de la justícia, del risc de reiteració del delictes i del risc d'entorpir l'acció de la justícia, supòsits previstos respectivament als apartats 2, 4 i 6 de l'article 103 del Codi de procediment penal.

El 5 d'abril del 2024, aquesta decisió va ser confirmada en apel·lació pel Tribunal de Corts.

1.2. El 20 de juliol del 2024, la Batllia va dictar un aute en què decidia prorrogar el termini de presó provisional del processat per un període de 4 mesos addicionals. En aquesta resolució, a més d'exposar nous indicis obtinguts en la instrucció, es va valorar de nou la concurrència o no dels supòsits esmentats de l'article 103 del Codi de procediment penal.

El 14 d'agost del 2024, el Tribunal de Corts va confirmar aquest aute en apel·lació.

1.3. El 4 d'octubre del 2024, la representació processal del processat va sol·licitar la seva llibertat sense càrrecs o, subsidiàriament, la seva llibertat provisional sense fiança, o condicionada a la prestació d'una fiança o condicionada a romandre al Principat amb lliurament de la seva documentació i prohibició d'abandonar el país, i la prohibició d'entrar en contacte amb les presumptes víctimes o atenuar la presó substituint-la per l'arrest domiciliari amb control monitoritzat, fins a la celebració del judici oral.

1.4. El 13 d'octubre del 2024, la Secció d'Instrucció 3 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decidia no donar lloc a la petició de llibertat instada pel processat, fonamentant-se en la subsistència dels supòsits 2 i 6 de l'article 103 del Codi de procediment penal.

1.5. La representació processal del Sr. Patrick Bernal va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 5 de novembre del 2024, el Tribunal de Corts va dictar un aute que decidia desestimar aquest recurs i confirmar la mesura cautelar de caràcter personal de presó provisional, la qual es va declarar ajustada a dret, sense que es derivés de les actuacions les vulneracions denunciades dels drets fonamentals.

1.6. El 22 de novembre del 2024, la representació processal del Sr. Patrick Bernal va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 13 d'octubre del 2024, dictat per la Secció d'Instrucció 3 de la Batllia, i, contra l'aute del 5 de novembre del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una resolució judicial motivada i fonamentada en Dret i no arbitrària i que no produeixi indefensió material efectiva, reconegut a l'article 10 de la Constitució, així com del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució.

1.7. El 20 de desembre del 2024, el Tribunal Constitucional va dictar un aute en què inadmetia a tràmit aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions.

2. Arguments del recurrent

- El recurrent considera que l'aute impugnat no és ajustat a dret i manifesta que no comparteix les argumentacions del Tribunal Constitucional quan adueix que les decisions dels tribunals ordinaris estan suficientment argumentades, sobretot pel que respecta al seu manteniment en presó provisional, el qual considera mancat de proporcionalitat.

- Retreu al Tribunal Constitucional que consideri que els delictes subjacents siguin molt greus i les penes associades considerables, sense haver tingut en compte que la instrucció estigui sent tan deficient i que s'estigui duent a terme sense proves de càrrec.

- També li retreu que tregui importància al nombre d'anys que fa que viu a Andorra, ja que adueix que una persona que fa més de 5 anys que viu a Andorra està suficientment arrelada al país i hi té el seu centre d'interessos.

- Manifesta que la tesi d'acord amb la qual es considera el seu risc de fugida per ser de nacionalitat francesa és discriminatòria i contrària a l'article 6 de la Constitució.

- Reitera la seva al·legació respecte del fet que la seva presó no era comunicada i, per tant, després de 9 mesos, no té cap sentit aduir que pot perjudicar la instrucció de la causa.

- També discrepa que sigui prematur entrar en el fons de l'assumpte, ja que considera que per poder valorar la proporcionalitat de la mesura de presó provisional cal verificar si la intervenció és l'adequada per arribar al fi que es proposa; en aquest cas, mantenir la presó provisional no és adequat per tal com no existeixen proves de la comissió dels delictes, ni tampoc es donen les circumstàncies del seu risc de fugida.

- Així mateix, el Tribunal Constitucional s'equivoca amb els fets, ja que la presó provisional ha estat prorrogada dues vegades i no una com afirma, paràmetre important a tenir en compte en el moment del manteniment o no de la presó provisional, tal com indica la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans que cita, reprenent els altres criteris que també cal atendre en la matèria.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs de súplica i que revoqui l'aute d'inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2024-76-RE, amb la finalitat que en el seu dia dicti una sentència estimatòria de les pretensions que s'hi contenen.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. p. ex. les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE, 2014-38-RE, 2016-11-RE, 2016-59-RE, 2018-3-RE, 2018-7-RE, 2018-19-RE, 2020-6-RE, 2020-40-RE, 2020-44-RE, 2022-51-RE, 2022-52-RE, 2022-53-RE, 2022-59-RE, 2022-61-RE, 2023-40-RE, 2023-50-RE, 2023-58-RE, 2023-61 i 64-RE, 2023-70-RE, 2023-72-RE, 2023-73 i 74-RE, 2023-78-RE, 2023-81-RE, 2024-13-RE, 2024-14-RE, 2024-16-RE, 2024-18-RE, i més recentment, 2024-57-RE i 2024-65-RE). I d'acord amb la nostra jurisprudència: "*l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació per part del recurrent d'elements de fet o de dret nous*".

3.2. Si traslladem aquesta obligació al cas que ens ocupa, resulta que el recurrent es limita a exposar la seva oposició amb el contingut del nostre aute del 20 de desembre del 2024 i a reiterar arguments (amb dues excepcions que analitzarem en el paràgraf 3.4.) que es contenen en el recurs d'empara primitiu, en lloc d'explicar quins elements de fet o de dret nous ens haurien de dur a reconsiderar la nostra decisió precedent.

3.3. A defecte de producció d'aitals elements, aquest Tribunal reitera, com va ser declarat en l'aute d'inadmissió a tràmit recorregut, que la presó preventiva dictada contra el recurrent era motivada i proporcionada. Òbviament, si aquesta privació cautelar de la llibertat es perllonga injustificadament en el temps, el recurrent pot tornar a adreçar-se a la jurisdicció ordinària per exigir el seu cessament.

3.4. Els únics arguments nous i rellevants que invoca el recurrent consisteixen en una al·legada discriminació basada en la seva nacionalitat estrangera i en les declaracions de quatre testimonis realitzades el 3 de desembre del 2024.

En efecte, l'interessat sosté, d'una banda, que la seva nacionalitat francesa era un dels elements emprats per denegar la seva llibertat amb motiu del risc de fugida. Aquest element tampoc pot conduir a un reexamen del recurs d'empara, ja que existeix discriminació quan es tracten diferentment i sense justificació raonable situacions anàlogues o comparables. I no es pot fer altra cosa que constatar que el recurrent enlloc aporta la més mínima prova que en situacions anàlogues, altres persones estrangeres o no s'hagin beneficiat d'un tractament més favorable (veg. *Avis consultatif relatif à la différence de traitement entre les associations de propriétaires "ayant une existence reconnue à la date de la création d'une association communale de chasse agréée" et les associations de propriétaires créées ultérieurement* [GC], demanda núm. P16-2021-002, *Conseil d'État français*, § 64, del 13 de juliol del 2022).

D'altra banda, quant a les declaracions de testimonis a descàrrec, a més de desconèixer el seu contingut, aquest argument ja va ser descartat, en particular, en l'aute del 20 de desembre del 2024: *"El recurrent també insisteix en les deficiències a nivell de la instrucció del seu cas. Però, com justament assenyala el Tribunal de Corts, la valoració de les proves (...) tindrà lloc durant la celebració de la vista oral, de manera que resulta prematur entrar ara en el fons de l'assumpte"* (FJ 3.4).

3.5. Per consegüent, cal desestimar aquest recurs de súplica.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica interposat per la representació processal del Sr. Patrick Bernal contra l'aute del Tribunal Constitucional del 20 de desembre del 2024 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2024-76-RE.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, a la presidenta del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 20 de gener del 2025.

Joan Manel Abril Campoy Pere Pastor Vilanova

President Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela Jean-Yves Caullet

Magistrat Magistrat
